

Bir Buzağıda Karşılaştığımız Köpek ısırmasına Bağlı Oluşan Dil Kopması Olgusu

M.Bariş AKGÜL^{1*}

Kemal YANIK¹

Geliş Tarihi: 27.02.2013

Kabul Tarihi: 11.04.2013

Özet: Holstein ırkı, erkek, 1günlük, bir buzağı doğumdan sonra birkaç saat içinde dilinin köpekler tarafından ısırılıp kopartılması şikayeti ile kliniğimize getirildi. İncelemede, burun ve dudaklar çevresinde yüzeysel deri yaralanmaları görüldü. Ağız muayenesinde, dilin toruslinguae kısmından itibaren düzensiz şekilde transversal olarak kopmuş olduğu gözlemlendi. Ağız içerisinde yabancı cisim saptanmadı ve bölgede aktif bir kanama yoktu. Palpasyonda dilin ağrılı olduğu, çene kemiklerinde bir patoloji saptanmadı. Olguya; Dilin toruslinguae hizasından kopması tanısı konuldu. Beslenmenin bu patoloji ile sağlanamayacağı düşüncesiyle buzağının ötenazisi uygun bulundu.

Anahtar Kelimeler: Dilin kopması, Isırık yarası, Buzağı.

The Dog Bite-Related Rupture of the Tongue in a Calf

Abstract: One day year old, male, Holstein breed calf was presented to our clinics with the complaint of the bitten tongue by a dog just after his birth. In inspection, superficial skin injuries were found around the nose and the lips. In oral examination, the tongue was found to be ruptured from the torus part of the lingua. There was no foreign body in the mouth, and the patient did not have any active bleeding. The patient was euthanized due to this pathology which makes the calf unable to be fed for a long time duration.

Key Words: Tongue rupture, bite injury, calf.

Giriş

Dil yaraları, yüzlek ya da derin olarak dil dokusunun bütünlüğünün bozulmasıyla oluşur. Bu yaralar genellikle dilin uzunlamasına eksemine paralel ya da transversal olarak oluşurlar. Sivri cisim, kesik yada çekip koparma yaraları şeklinde gelişebilir ve hatta dilin bir kısmı kopabilir. Klinik bulgu olarak; dilin hareketlerinin kısıtlı olduğu, bol ve kanla karışık salya akıntısı, yemin alınma ve çiğnenmesinde güçlük, dilin ağızdan dışarı doğru sarkması ve yaraya ilişkin lokal bulgular saptanır. Yaraların, aktinomiköz ve aktinobasilloz gibi komplikasyonları da oluşabilir⁴. İstatistik değerlendirmelere göre dil yaraları en çok sığır, at ve köpeklerde gözlenmektedir².

Sunulan bu olgunun; dilin, köpek tarafından ısırılmasının farklı bir etiyolojik faktör oluşu ve kalan güdük kısmının fonksiyonel olmaması nedeniyle değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Olgu Geçmişi

Holstein ırkı, erkek, normal doğumla doğan bir günlük bir buzağı; doğumunu takiben aynı gün akşam köpekler tarafından saldırıya uğradığı ve dilinin kopartıldığı şikayeti ile Uludağ Üniversitesi Veteriner Fakültesi Hayvan Hastanesi Cerrahi Anabilim Dalı Kliniği'ne getirildi. Buzağının annesini emmesi ve biberonla yapılan beslenmenin çok yetersiz olduğu bildirildi.

^{1*} Uludağ Üniversitesi Veteriner Fakültesi Cerrahi ABD, mbakgul@hotmail.com

Yapılan klinik muayenelerde kalp frekansının 80/dk, solunun sayısının 60/dk, kapıllar dolum zamanının 3 sn, vücut ısısının 38.4 derece, mukozmembran renginin hiperemik, lenf yumrularının normal olduğu saptandı. Buzağının süt alımı azalmış, ürinyasyon ve defekasyon normaldi.

İnspeksiyonda hastanın hareketli, etrafa karşı ilgili olduğu gözlemlendi. Ağız bölgesinde burun ve dudaklar çevresinde derinin üst katmanlarının etkilendiği, şekilleri düzensiz yaralar gözlemlendi (Resim 1). Ağız açıldığında çenenin normal anatomik situsuna uygun şekilde açıldığı saptandı. Dilin toruslinguae'dan itibaren uca doğru olan kısmının bulunmadığı saptandı (Resim 2). Dilin transversal olarak koptuğu, yara hattının düzensiz ve uç kısımlarında nekroze doku parçalarının bulunduğu saptandı. Dokular da yabancı cisim ve aktif bir kanama saptanmadı.

Resim 1. Ağızda düzensiz yaralar
Figure 1. Untidy wounds around mouth

Resim 2. Torus linguae'den kopmuş dil
Figure 2. The rupture of tongue from torus linguae

Palpasyonda dilin ağrılı olduğu, çene kemiklerinde patoloji saptanmadı.

Hastanın dilinin yarısından fazlasını kaybetmesi, yara hattının enfeksiyonlara açık olması, vücut direncinin düşük olması, beslenmenin yeterli düzeyde olamayacağı ve kesim ağırlığına ulaşmayacağı nedeniyle ötenazisi uygun bulundu.

Tartışma

Hayvanların birbirlerini ısırma yaralarına bağlı olarak oluşan ezik ve çekip koparma yaraları karakterini gösteren travmatik lezyonlara ısırma yaraları adı verilir. Isırma yaraları karışık nitelikte bir yara görünümündedir. Şekil yönünden kedi ve köpek ısırma yaralarında ısırma yaraları, sivri cisim yarasına benzerlik gösterirler ve dişlerin biçimleri de dokuda şekillenir. Klinik bulgu olarak; dilin hareketlerinin kısıtlı olduğu, bol ve kanla karışık salya akıntısı, yemin alınma ve çiğnenmesinde güçlük, dilin ağızdan dışarı doğru sarkması ve yaraya ilişkin lokal bulgular saptanır³. Bazı olgularda ısırma yaralarına bağlı olarak yara içerisinde diş kırıklarına da rastlama olasılığı vardır. Isırma yaralarında ağrı, şişkinlik diğer yaralara oranla fazla olarak oluşur. Kanama ise, az veya çok değişiklik gösterir. Isırma yaralarında prognoz hemen her zaman için kuşku ile karşılanır. Isırma yaralarında daha çok piyogen enfeksiyonlar söz konusu olmakla beraber kuduzdan kuşkulu olarak kabul etmek gerekir³. Yapılan bir çalışmada başka bir köpek tarafından saldırıya uğrayan köpeklerin en çok kalça bölgesinden ısırıldıkları daha sonra sırasıyla sırt, göğüs, karın, baş, omuz, inguinal bölgelerinden yaralandığı bildirilmiştir⁵. Köpek tarafından ısırılan insanlar üzerinde yapılan bir çalışmada; yara bölgesinden alınan örneklerin mikrobiyolojik ekimleri yapılmış ve üreyen mikroorganizmaların köpeklerin ağız içi florası ile benzerlik gösterdiği tespit edilmiştir. Yaralarda aerob ve anaerob mikroorganizmaların bulaştığı polimikrobiyal bir ortam bulunmuştur¹. Bu çalışmada izole edilen mikroorganizmalar Tablo 1'de gösterilmiştir.

At ve sığır gibi hayvanların, dilin transversal kesik yaralarında dikiş uygulamaları denenebilir, Marek veya burun meri sondaları aracılığı ile beslenme öngörülür. Dikişlerin, açılma riski yüzünden 10. günlerde uzaklaştırılır². Karşılaşılan olguda bu şekilde bir uygulama yapılması mümkün değildi.

Tablo 1. 50 adet enfekte köpek ısırığından izole edilen bakteri türlerinin yüzdesi

Table 1. Common aerobic and anaerobic bacterial genera isolated from 50 infected dog bite wounds

Aerobic organisms		Anaerobic organisms	
Pasteurella	50	Fusobacterium	32
Streptococcus	46	Porphyromonas	28
Staphylococcus	46	Prevotella	28
Neisseria	32	Propionibacterium	20
Corynebacterium	12	Bacteroides	18
Moraxella	10	Peptostreptococcus	16
Enterococcus	10		
Bacillus	8		

Isırık yaraları ve dil yaralanmalarının birçok etiyolojik faktörü yapılan çalışmalarda sunulmuştur. Köpek, kedi, at, sığır, insan arasında ısırık yaralarına rastlanmıştır; ancak hiçbir olguda buzağılarda köpek saldırısına bağlı olarak

dil yaralanmasına rastlanmamıştır. Farklı bir etiyolojik faktör oluşu nedeni ile bu olgu sunumu hazırlanmıştır.

Kaynaklar

1. Abrahamian, F.M., Goldstein, E. J. C., 2011. Microbiology of Animal Bite Wound Infections. *Clinical Microbiology Reviews*. 24 (2), 231–246
2. Akın, F., Samsar, E., 1998. Özel Cerrahi, Tamer mat. İstanbul
3. Akın, F., Samsar, E., 2003. Genel Cerrahi, Medipres, Ankara
4. Görgül, O.S., 2009. Büyük Hayvan Cerrahisi, Uludağ Üniversitesi Yayınları, Bursa
5. Kılıç, N., Sarıerler, M., 2003. Dog Bite Wounds: A Retrospective Study (114 Cases). *YYÜ Vet. Fak. Derg.*, 14 (2), 86-88.

